

# Lorentz Klausen

## Skudeneshavn

Lorentz var født i Skudeneshavn, hans foreldre var Lars og Sofie Klausen. Som de fleste unggutter på den tiden ville også Lorentz prøve seg som sjømann, og da gikk turen til Søragedå og Herman Simonsen. Der gikk det ofte an å skaffe seg hyre. Som tenkt så gjort. Herman ordnet raskt med en jobb til sjøs, og i september 1939 var Lorentz klar til å mønstre ut som motormann. Sammen med en rekke sjøfolk fra hjembyen Skudeneshavn gikk han ombord i tankskipet «Salamis» av Oslo.

27.9.1939 gikk Lorentz ombord i det nybygde tankskipet «Salamis» i Kopervik. Jomfruturen gikk fra Göteborg til Vestkysten av USA for lastning av olje. Skipet gikk til Australia med den første lasten, og da de passerte Hawaii, brøt krigen i Norge ut. De var på vei til Brisbane og kom vel fram. Lorentz sammen med flere av mannskapet mønstret av 5.5.1940 og søkte å skaffe seg en ny jobb i land. Han ble værende i Brisbane til 22.4.1941 da han mønstret på ny båt.

Lorentz mønstret på «Troja» 22.4.1941 i Brisbane som motormann etter et langt opphold i Australia. De tok inn last i forskjellige havner i Australia, før de satte kursen for Egypt hvor behovet var stort for krigsmateriell og andre varer. På den tiden de gikk i den farten, var farten på Det Indiske Hav en stor trussel for handelsskipene som gikk med forsyninger til de allierte i Egypten. «Troja» var heldig som ikke ble angrepet på alle de turene den gikk i den ruten, for på samme tid var det mange norske båter som ble kapret av tyske raidere. De fortsatte i fart mellom Australia og Egypten, og i 1942 traff Lulle han i Melbourne. Han var fremdeles ombord og fortsatte å seile i ruten Australia-Egypt til han mønstret av i Melbourne 15.7.1943. Etter en kort ferie, mønstret han ut på ny båt, også dette var en Wilhelmsen båt.

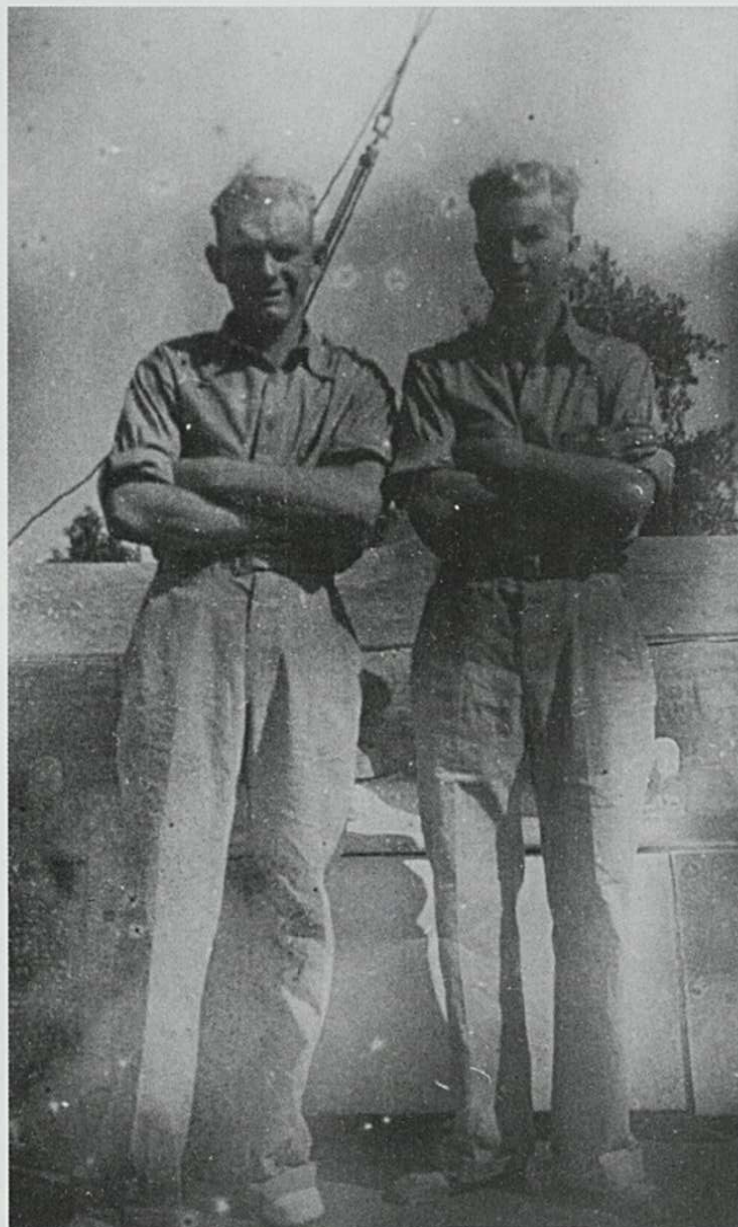
3.8.1943 mønstret Lorentz som motormann på M/S «Temeraire» og her kom han sammen med to andre Skudeneshavere. Det var Edvin Mortensen som i mange år hadde vært telegrafist ombord, og Olav Austneberg som var elektriker. De fortsatte i farten mellom Egypt og Australia med en avbrekker til Bombay i India, før de gikk tilbake til Australia. Lorentz gikk i land i Melbourne 4.7.1944.

Først etter at de allierte brøt ut av et brohode 25.5.1944 og avanserte innover, kom et norsk skip til Anzio ved fronten i Italia. Oppholdet på ankerplassen ble livlig nok likevel. M/S «Anatina», kaptein Anstein Dvergsnes, ankom Napoli 26.5.1944 fra Port Said via Augusta på Sicilia lastet med matvarer som skulle til den italienske hovedstaden. I

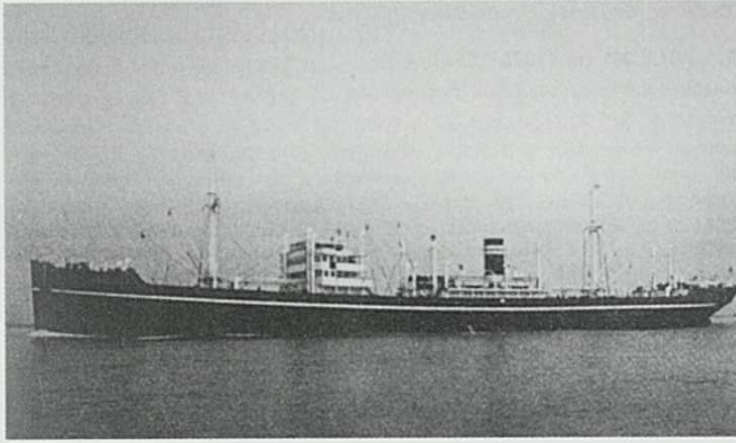
Napoli ble skipets selvforsvar forsterket med seks britiske skyttere og fem marinegaster. 29.5 avgikk Anatina for Anzio. Byen var sterkt utsatt for flyangrep og vi kan fortelle at 31.5 var det fire luftangrep, 3.6 to angrep og 7.6 ble den angrepet to ganger. Ved alle disse anledninger ble flyene drevet tilbake av landbatteriene før de nådde havneområdet.

10.6 kl. 00.05 gikk alarmen igjen. Ca. 50 tyske fly angrep havneområdet. De kastet flere lysbomber, som lyste opp havneområdet og skipene som lå der. Deretter slapp

*Lorentz til høyre.*







Temeraire

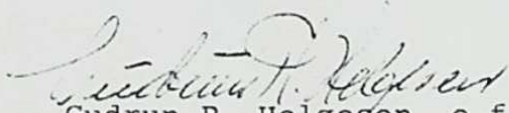
de bombe etter bombe. På grunn av den kraftige luftvernildten som ble åpnet av landbatterier og båter, måtte flyene holde seg i stor høyde. Dette resulterte i at de ikke oppnådde noen direkte treff. Adskillige bomber falt rundt skipet, men voldt ingen skader ombord. Skipet åpnet ild med 12 punds kanonen og også Boforskanonen spilte opp. Men flyene var utenfor rekkevidde av de mindre mitraljøsene. Ingen fly ble skutt ned under angrepet. En del skader ble forvoldt på et mindre fartøy i havnen. «Anatina» avgikk samme dag for Napoli, der det britiske mannskapet ble satt i land igjen (NF II, s. 330).

Denne historien hendte riktignok før Lorentz mønstret på, men det kan være av interesse å vite hva de forskjellige båtene har vært utsatt for.

Lorentz mønstret som motormann 24.10.1944 i Sydney, Australia. Noen dager etter at Lorentz var på mønstret, kom en tidligere skudenesbu ombord som elektriker. Det var Olav Austneberg som han hadde vært sammen med på «Temeraire». Turen gikk til Ceylon (Sri Lanka) og de feiret julen 1944 der. Da de var ferdiglosset, gikk reisen til Christmas Island der de lastet fosfat for Vest-Australia. I Vest-Australia tok de inn hvete for Sidney. Det hadde vært tørke i den delen av Australia, og behovet var stort for tilførsel av korn. De hadde flere turer og var utenom de farligste farvannene. Da krigen sluttet, fikk de montert 1.200 køyer ombord og ble sendt til New Guinea og andre øyer for å hente hjem til Australia soldater som hadde kjempet mot japanerne. Lorentz mønstret av i Freemantle 1.5.1945.

Lorentz ble ikke lenge i land denne gangen heller. Allerede 18.5.1945 mønstret han ut igjen. «Hermion» var en av de båtene som gikk på Østen før krigen brøt ut. Skipet hadde mange varierte turer på Stillehavet, det kunne være med materiell og ammunisjon fra USA, kull og malm fra kysten av Australia og proviant til troppene på Suva og Nadi. Det var også reiser til India og Irak. Da Lorentz kom ombord, var krigen i Europa slutt, men krigen i Stillehavet fortsatte og de norske båtene var med i forsynings-tjenestene. Lorentz mønstret av i Australia 7.1.1946 og ble værende i land til han fikk skipsleilighet til Norge. Han kom til Norge i september 1946 etter syv år i utlendighet, av disse var seks harde krigsår.

Fødselsnr./ Birtu no.		Eternavn/ Surname		For- og mellomnavn/ First and middle name(s)	
29.11.17		KLAUSEN		Lorentz	
Fartøyes navn/ Name of vessel	Stilling/ Rating	Tiltrådt/ Service from	Hyre fra/ Wages from	Fratrådt/ Service to	Hyre til/ Wages to
SALAMIS	motormann	27.9.39		13.5.40	
TROJA	"	22.4.41		15.7.43	
TEMERAIRE	"	3.8.43		4.7.44	
ANATINA	"	24.10.44		1.5.45	
HERMION	"	18.5.45		7.1.46	

  
 Gudrun R. Helgesen e.f.

